

9-9

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

Aquest número 15 cèntims per tot arreu

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon núm. 18692.—BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1,50.—ESTRANGER, 2,50 pessetes

INTENCIONS

UNA POLITICA EQUIVOCADA I PERILLOSA

Procurem escriure aquesta crònica amb un gran tacte. Procurem suavitzar el llenguatge tot el que podem. Procurem contenir la nostra pena, la nostra indignació, la vergonya que ens fa la conducta d'aquest govern—que sortosament és provisional—de la República. Procurem no tirar llenya al foc.

Però diguem, francament, lleialment, noblement, ço que pensem de certes actituds inexplicables dels dirigents provisionals de la República. En aquestes hores crítiques fóra un crim callar, fóra un crim mixtificar la veritat.

El poble—que tantes proves ha donat de seny, de civisme, de dignitat—comença a mirar amb recel l'acció d'aquest govern republicà: acció lenta, tortuosa, poc clara, massa conservadora.

No volem pas nosaltres—per creure-ho inoportú en aquests moments—demandar extremismes i mesures radicals, encara que siguem més amics dels extremismes i mesures radicals que de la política burgesa i conservadora que segueix—amb un entusiasme digne de millor causa—el govern provisional—sortosament provisional—de la República. El poble és mereixedor d'ésser atès en llurs esperances.

El poble, davant la conducta del govern, ha sentit primer una gran estranyesa, un gran desconcert; després l'estranyesa, el desconcert, han esdevingut recel. Procureu que el recel no esdevingui amargor i descontent.

El poble no pot veure amb gust que el general Saliquet, que a Santander es declarava fervorós monàrquic, sigui ara nomenat governador militar de Càdiz;

que el Consell Suprem de Guerra i Marina hagués deixat lliure el general Berenguer i que això li semblés a Miquel Maura, ministre de la Governació, una cosa que acreditava l'esperit de justícia;

que al policia Bàguenas, en comptes d'ésser sotmès a procés, se l'hagi enviat a Les Palmes amb un augment de sou;

que no estiguin processats els policies Santos i Fenoll, inventors del complot de Vera del Bidasoa, que causà la mort d'uns innocents;

que Alcalà Zamora, president provisional de la República, assisteixi a un banquet del diari El Sol, que el dia 12 d'abril era monàrquic—n'havien fugit tots els homes dignes: Feliu Lorenzo, Azorín, Lluís Bello...—i n'era el dia 13, i n'era el dia 14, al matí;

que Miquel Maura, com Alcalà Zamora, faci una inoportuna ostentació del seu catolicisme, a pesar de respectar nosaltres totes les maneres de pensar i de sentir;

que a Didac Medina se'l nomeni president

del Tribunal Suprem, amb gran alegria de la gent cavernària d'A B C i El Debate; que Luca de Tena, aquest pobre beneit, pugui anar a Londres a celebrar una intervini amb el rei traïdor i perjur, i pugui tornar i publicar l'intervi;

que a l'ex-rei, que ha fugit com un vulgar rebenta-pisos, robant tot el que ha pogut, se li enviïn, com a premi, disset automòbils i no sé quants baguls; que no s'hagi obrat més enèrgicament contra el cardenal Segura, contra el bisbe Mú-

gica, contra molts altres sacerdots indignes que pertorben l'ordre i fomenten el fanatisme i l'odi; que només vulgui veure el govern el perill de les extremes esquerres; que mentre hom deixa fugir els polítics,

La política més necessària

— Estem d'acord en separar l'Església de l'Estat; però primer cal separar els monàrquics de la República.

Depuració necessària

No direm que tinguin raó els que demanen la dissolució de la guàrdia civil.

Tampoc no direm, però, que no la tenen.

Si la dissolució del "benemèrit" cos que no s'oposà al triomf de la República perquè hauria estat inútil, sembla una mesura extrema, a la depuració sí que s'hi hauria d'anar.

Aquesta selecció, especialment, s'hauria de fer entre els dignes membres de la classe de caporals i sergents.

Els caporals i els sergents de la Benemèrita són tots escollits. Tots o la majoria han obtingut l'ascens per mèrits extraordinaris contrets amb l'antic règim i que el nou no té obligació de reconèixer.

D'aquests caporals n'hi ha alguns que s'han fet cèlebres i passaran a la història.

Pregunteu, per exemple, a Cabra pel caporal de la guàrdia civil del "puesto" de Pont d'Armentera.

Us en donaran unes referències precioses.

El Sindicat Agrícola de l'esmentada població tarragonina ha hagut de patir tota mena d'intemperàncies i vexacions d'aquest "benemèrit" civil de Pont d'Armentera.

Fan una vaga els pagesos de Cabra, i el caporal del Pont embolica en un procés fins a les dones.

Funden una biblioteca uns mesos després, i el mateix caporal la tanca i se n'emporta els llibres a la caserna.

Va a Cabra, deportada, la senyoreta Uriz, dóna una conferència al Sindicat, i nous disgustos que proporciona el mateix subjecte als treballadors en qüestió.

En resum: la dictadura tenia a Pont d'Armentera un digne representant en la persona del susdit comandant de civils.

A Alcalá Zamora el recomanem per tal que li atorgui una creu, ja que tant admira els del tricorni.

I si no el vol premiar el senyor Alcalá, el pot condecorar el senyor López-Ochoa.

els conspiradors de la monarquia i la dictadura, els lladres, els botxins, hom negui l'estada en terra espanyola a Lleó Troitzski;

que als ex-ministres de la corona—que oprímiren el poble i conspiraren contra la República—els concedeixi la República la cessantia de deu mil pessetes;

la col·laboració interessada i tèrbola d'homes de la difunta monarquia en els afers de la República.

El poble no pot veure amb gust tantes i tantes altres coses absurdes, arbitràries, inexplicables—que poden ésser causa del cansament i el desgany en els defensors anònims de la República, que són els més dignes—portades a cap pels dirigents de la República.

Més que en atreure's l'estima de la gent de dretes—estima que no tindran mai—cal que es preocupin de conservar la confiança de la gent d'esquerreres.

Hem acabat d'escriure aquesta crònica. L'hem escrit amb tristesa, amb pena. Hauríem volgut que els dirigents de la República no ens haguessin donat motiu per escriure-la.

I si ho hem fet, consti que ha estat per lleialtat i no per derrotisme.

Lluís CAPDEVILA

Carnet setmanal

EL PROGRAMA DELS CONSPIRADORS

Hem llegit els apartats diversos de què consta el programa dels qui, aquests darrers dies, han promogut els seriosos desordres a tota la península.

L'hem llegit, el programa, i hem mesurat l'abast que poden tenir els sis articles aquests, confeccionats amb tota la mala fe que pot arribar a tenir un home o una colla d'homes. I hem endevinat—com tothom—d'on pot venir aquesta fòbia per aplegar tanta bilis antipatriòtica, emparant-se precisament sota una desmesurada estimació a la nació.

Si el programa dels conspiradors és veritablement real, el Govern ja sap, a hores d'ara, amb quins elements s'ha d'enfrontar i les mides que calen per a posar-los a ratlla.

Si és fictici, cal estar a l'aguait i prevenir-se contra la probable realització d'aquest articulat, que tendeix única i solament a instaurar un estat caòtic, més que a fer pujar els sentiments monàrquics.

ELEMENTS INDESITJABLES

La Unió General de Treballadors va fer pública una nota en la qual deia que no admetria en el seu si elements indesitjables que procedissin del Sindicat lliure.

Es indubtable que la mida aquesta ha d'ésser acomplida dintre la més rigorosa justesa, però cal també no oblidar-se dels sentiments humanitaris.

Dintre dels Sindicats lliures hi havia treballadors conscients que no havien armat mai el seu braç per convertir-se en assas-

sins. No tots cobraven per matar. N'hi havia un tant per cent bastant elevat que ho eren per força—coacció—. N'hi havia, també, que les ordres del seu amo eren aquestes, i havia de triar entre convertir-se als lliures o fer patir fam a la família. N'hi havia—el Centre de Dependents—que ho eren per una Junta governativa i han celebrat el seu enderrocament.

Caldrà que demanem siguin tinguts en compte tots aquests homes, aparentment dintre la categoria dels indesitjables?

No! La U. G. de T. té un concepte ben just de l'humanitarisme!

LA GUARDIA CIVIL

El general López-Ochoa ha dit que és precis acabar amb aquesta campanya que es fa contra la guàrdia civil.

Nosaltres, imparcialment, hem de dir que té raó. No volem, per això, posar-nos tampoc al costat d'aquell cos armat que durant la monarquia va cometre moltes imprudències, per ordre dels governants. El poble ha de tenir en compte que eren manats i, com la policia, del 14 d'Abril ençà, han canviat els procediments que empraven.

No és a la guàrdia civil, doncs, a qui deu culpar-se dels assassinats comesos. Es als governs monàrquics.

De totes maneres, el Director general de Seguretat ja ha dit que sols es farà ús de la guàrdia civil en casos d'extrema necessitat. Ho celebrem, perquè, malgrat la bona voluntat dels qui ara governen, podria donar-se el cas que, massa acostumats a metral·lar el poble, certs components d'aquell cos encara no s'haguessin adonat que les coses han canviat.

I el poble prendria mides més radicals que les de demanar el seu desarmament.

DOMÈNEC DIUMENGE

JOAN VALLESPINÓS

DEMANEM

a l'honorable senyor Alcalde

a l'honorable senyor Governador Civil

a l'honorable senyor President de l'Audiència

Que tinguin present que a l'Ajuntament, al Govern Civil i a l'Audiència de Barcelona existeixen una colla de dropos, de ganduls, de mals oficinistes, de brètols, de poca-vergonyes, etc., que deshonoren les corporacions públiques en què treballen o, més ben dit, en què no treballen, i que encara ara segueixen fent la viu-viu i el barrut. Cal treure tots els funcionaris municipals que ha portat la Dictadura a les tres cases que hem citat. Cal fer neteja. Ens sembla molt bé l'actitud presa pels senyors Lluís Companys i Amadeu Aragay, al Govern Civil, l'un, i a l'Ajuntament, l'altre. Cal fer neteja. I farem una llista pública. No hi passem pas. Hem d'aclarir ben bé els rengles.

Sabem d'un arquitecte municipal, d'un cap de bombers, d'un funcionari d'Hisenda, d'un altre d'Eixample, d'un delegat governatiu de provèiments, d'un etc., etc. Ja en parlarem.

Teatre tendenció

Diverses vegades hem vist suscitades polèmiques en les columnes de periòdics i revistes dels més diversos matisos, relatives a la situació del Teatre Català; els seus moments actuals i les possibilitats del seu enal·liment artístic, ultra el caire humà, supeditat al sentiment, i el sentiment supeditat a la humanitat.

El Teatre Català, integrat per actors, autors i empreses, és un focus de misèria, tant des del punt de vista artístic com del comercial. No pot haver-hi art ni bellesa on s'ha introduït en el bagatge de l'esperit ço que per la vida quotidiana representa el desgavell més gran, la superioritat dels uns emparant-se en les lleis, damunt la inferioritat d'altres sense defensa ni mitjans. L'art i la bellesa d'una classe dominant no pot mai saturar l'ambient d'aquests sentiments que es deslliguen i s'esmicolen en apropiant-se als confins de les multituds. El sentiment del qui menja sense treballar, inspira una repugnant aversió. Altrament, aquell que treballa sense gairebé menjar, que menja misèria perquè no hi ha sopa, i com a conseqüència natural foragita la moral per crear-ne una altra de classe, aleshores veiem cenyits l'esperit amb el sentiment, el cor amb l'acció, l'univers amb l'home, el materialisme amb les lleis naturals, que forgen el veritable sentit de la vida, i l'única expressió sincera de la bellesa teatral.

L'escenari no és un lloc per representar un moviment de figures glacials, ni tampoc la fogositat d'un amor estantís, i encara menys el ritme d'unes comes fregadisses. La majoria dels casos, hem de tancar l'aixeta del nostre humor, a la vista de tantes simplicitats, manques de la més elemental continuïtat de perfecció i àgil vivacitat.

Si l'escola és el primer graó de l'ensenyament, el teatre ha d'ésser l'enquadrament de la tivantor rebel, el besllum de la creació i adaptació. El curs de la humanitat és un seguit d'escenes de la vida de les quals no podem formar-nos una idea exacta, sense l'adopció dels seus fets amb l'embolcall de les idees. Sabem que dels homes que pullulen en tot el territori humà, una part d'ells es dedica a l'especulació infamant sobre una majoria indefensa, i d'aquesta especulació en neix la desigualtat, seguida de l'explotació, i sota aquest concepte es formen, a guisa de sagetes, tot el moviment social, totes les doloroses experiències del treball comprat, tof el greu seguici de cadenes i penjolls de misèria.

El teatre cal que sigui de classe. Com la cultura, com el cinema, com les arts, com el propi treball, com en totes les activitats que es drecen en mig de la societat. Per no haver estat de classe, el Teatre Català ha degenerat en un factor essencial dels maneigs de la burgesia. L'art per l'art, no mai. Un art de classe, un art proletari, urgeix implantar-lo a Catalunya. El nostre verb proletari l'hem de junyir a una actuació eficaç en la propaganda dels nostres ideals. Pel Teatre Català proletari, animem-nos i emprenem junts la croada de ço que esdevindrà un baluard de les nostres reivindicacions.

Una nota interessant del President de la Generalitat

S'ha repartit profusament per la nostra ciutat, una fulla que diu així:

«Plenament convençut que «tots els enemics de la República» s'han posat a la una per combatre-la i tots també s'han posat d'acord per cercar la divisió entre republicans, tot explotant el «perill separatista de Catalunya», crec que tinc el deure ineludible d'afirmar una vegada més que tots els meus esforços van encaminats a la implantació d'una República Federal, que per la seva mateixa essència i constitució és l'única forma de govern que pot solucionar els nostres afanys de justícia social i aspiracions del poble.—
Francesc Macià.»

Botons de foc

Encara no s'ha fet la pau amb el canonge Montagut, el baró de Viver, el comte de Montseny, el comte de Fígols, "Juanito" Marsans, Joaquim Montaner, Despujol, i Milans del Bosch.

Volem més justícia, més duresa envers els homes que, al costat de la difunta monarquia, han explotat i escanyat el poble.

S'havia parlat de la creació d'una guàrdia cívica. Havien començat els treballs. Però, per deficiències d'organització, es suspengueren els treballs.

Cal, però, crear una guàrdia cívica, disciplinada, enèrgica i honesta. Una guàrdia cívica veritablement útil a la República.

I amb el desarmament del sometent, què passa?

Un sometentista s'enorgullia, l'altre dia, de què a ells no hi havia autoritat ni govern ni República capaç de desarmar-los.

A la fugida del sinistre cardenal Segura ha seguit la del cavernari Múgica, el bisbe de Vitòria, l'enemic de les biblioteques i de la cultura, el fomentador miserable de la superstició i l'analfabetisme.

Se n'han anat molt fresquets. Si ens haguessin deixat manar a nosaltres, se n'haurien anat més calents.

Hom diu que ja no queden jesuïtes a Espanya.

Tant de bo.

De totes maneres, si se n'han anat els dels convents, encara deuen quedar jesuïtes a Espanya: els de la Lliga, els de la Unió Monàrquica... que ara s'han tornat tan republicans.

El senyor Alba diu que també s'ha fet republicà.

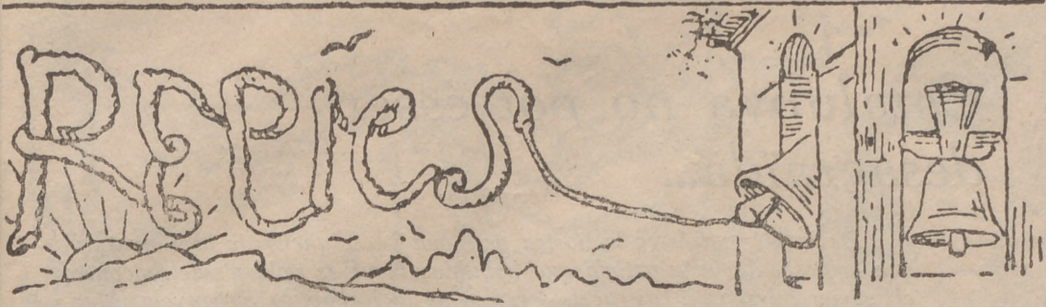
I les entrevistes amb l'ex-rei? I les seves declaracions? I la seva actitud francament amistosa envers l'ex-rei?

Luca de Tena ha declarat que dimitia el seu càrrec de director d'"A B C".

Això, si nosaltres li poséssim les peres a quarto, no el privaria d'anar a presidí.

El Bisbe de Màlaga també ha fugit. Millor. Menys bisbes i més escoles: aquest és un programa.

Als capellans que utilitzin el seu ministeri per a fer obra contra la República—com aquest rector de Manzanares del Real, que ara ha estat detingut—, convé que el poble els pigui la cresta.

VOL SACRIFICAR-SE MÉS, ENCARA

En Cametes ha fet dir, per boca d'una de les seves serps, que reprova el moviment monàrquic-sediciós, i que ell està disposat a tots els sacrificis en bé de la Pàtria.

Que comenci per callar, que ens farà un gros favor. I no serà petit sacrifici el que haurà de fer.

REPOSI EN PAU

Ahir va fer vuit dies que va morir, a Madrid, Na Caterina Garcia, vídua del qui fou president de la primera República espanyola, En Nicolau Salmeron.

Malgrat tenir 95 anys, el destí li ha permès veure la segona República, i un fill d'ella col·laborar-hi.

Reposi en pau.

APA, AVANT!

Ha guillat el cardenal Segura. Avant, i, si pot ésser, que no torni, que no fa cap falta.

ARA VA BÉ, ARA!

Pel ministre de la Governació foren castigats diversos agents, inspectors, tinentes, capitans i àdhuc governadors.

Així, així, és com llaurarà dreta tota aquesta xurma "patriotera".

UNA NOVETAT

A Segorbe varen posar-se, al seminari i als convents, els lletrats obligats: "Respecteu aquest edifici, que és vostre".

Però, passada la tempesta, el deuran treure. No els creiem tan magnànims.

POBRETS!

En un dels convents cremats a Madrid, un periodista va trobar-hi tres-centes quaranta mil pessetes.

Uns altres varen lliurar deu mil duros a un sabater, per tal que els guardés.

Decididament, hem de creure en la pobresa de les comunitats religioses.

UNA RECOMANACIÓ

Del Vaticà estant, han recomanat que no es combati la República, que no es faci res en contra d'ella... però que ha de votar-se la candidatura que doni seguretats d'obrar d'acord amb les aspiracions del catolicisme religiós.

Pel que s'ha vist, aquesta candidatura és la monàrquica, no?

UN VALENT

Amb motiu de celebrar-se unes festes a Lleida, les cases varen posar domassos als balcons. Però n'hi va haver una que ostentava draps amb els colors de la bandera monàrquica. Era la de l'ex-ministre dictatorial Aunós.

Es que varen sentir-se valents, o era ja un pla premeditat per cercar raons?

Sia com sia, cal esmentar la reacció dels ciutadans de Lleida i la decisió del Bisbe de Barcelona, doctor Iruñeta, que va fer tocar "La Marsellesa" davant de casa d'aquell minyó.

SEGONS EL VENT...

Alba ha dit que és partidari d'una ampla autonomia a Catalunya.

Quinze dies abans havia dit tot el contrari. D'ací a vint-i-quatre hores dirà que no ha dit el que comíentem.

Albà és d'aquells que xerren segons d'on bufa el vent.

EL NÚMERO 1

Ha estat processat el general Berenguer, per fi.

Aquell número 1 de l'escala de capitans generals li ha volat...

"Adiós, il·lusions!"

COMENÇA LA DESFILADA

Ha estat expulsat un Bisbe. El Cardenal Segura va guillar abans no el treguessin.

Encara en sobren molts més.

QUE EN SÓN, DE MURRIS!

"Després de la crema dels convents, les ordres religioses apaguen les brases, cobren les seves assegurances, i comencen la reconstrucció. Els incendiàries no fan, doncs, amb això, res pràctic: sols desvetllen un sentiment de pietat envers una gent molt forta, aparentment molt feble."

Aquestes han estat les paraules d'un escriptor castellà, de gran solvència anticlerical, davant els fets produïts en diversos llocs d'Espanya, i aquest ha estat també el criteri força assenyat del nostre poble en els moments actuals.

EL CRITERI DEL NOSTRE POBLE...

Però cal fer una excepció: la dels regidors radicals de l'Ajuntament de Barcelona.

Un d'ells, en efecte, el senyor Giralt, creu—i això ho va dir en sessió pública—que cal recomanar al poble la violència i la crema de convents i que trenqui el cap als cobradors del gas o de l'electricitat...

¿Confon potser, el senyor Giralt, un cobrador amb un capitalista?

Però tal volta per aquestes confusions, la gent d'"El Matí" admira tant els discursos del senyor Giralt...

"El senyor Giralt—deia, en efecte, al dia següent "El Matí", en grans titulars—ha fet un discurs de tons altament revolucionaris."

Altament... No dirà, després, el cap de la minoria radical que no té bona Premsa!

EL NOSTRE CRITERI

Hem dit que la crema dels convents, a més d'ésser un acte vandàlic, és evidentment un acte inútil...

Però, amb tot, a Espanya hi ha, pel cap baix, 4.535 convents, amb 44.374 religiosos. I això no pot seguir: a la República ha de treballar tothom...

Cal, doncs, simplement, fer passar la frontera als religiosos — als jesuïtes sobretot — amb els cardenals Segures al davant... I, després, convertir els convents en escoles.

Això és el que cal fer serenament, enèrgicament...

ELS "FRIGIOS"

"Heliófilo", en una de les seves "Charlas al Sol", proposa que als republicans d'ocasió se'ls nomeni "frigios".

Ja ho sabeu, doncs: no us feu gaire dels "frigios".

POBRET!

L'ex-rei vol adquirir una casa als afores de Niça.

Sembla que, tal com la vol, li costarà uns 50.000.000 de francs.

Pobret! Quina llàstima ens fa!

Una sentència i una multa

A Antoni Luque i a Gustau Peña, que a Màlaga foren acusats d'incendiàries, el Consell de guerra sumaríssim els ha condemnat a cadena perpètua i a vint anys de reclusió.

A un capellà de San Miguel del Campo (Orense), que destruï una bandera republicana, li han posat 500 pessetes de multa.

Entre la sentència i la multa hi ha una desproporció que no podem perdonar en un govern que es diu republicà.

No volem pas que als incendiàries els regalin un tortell. Però volem que aquest brètol de capellà no se'n surti amb tanta facilitat, car 500 pessetes un capellà pot trobar-les de seguida.

Sense comentaris

Sense comentaris, perquè la indignació que sentim ens priva de fer-ne.

La «Gaceta» del passat dissabte publica els següents haberes de cesantia:

«Don Julio Wais San Martín, ex-ministro de la Corona, se le concede el haber de cesantía de 10.000 pesetas anuales, por Madrid... 10.000.

Don Leopoldo Matos Massieu, ex-ministro de la Corona, se le concede el haber de cesantía de 10.000 pesetas anuales, por Madrid... 10.000.

Don José Estrada y Estrada, ex-ministro de la Corona, se le concede el haber de cesantía de 10.000 pesetas anuales, por Madrid... 10.000.»

Trenta mil pessetes no són res. Però podien destinar-se a escoles, podien destinar-se a Les Hurdes.

Senyors ministres del Govern Provisional de la República: no hi ha dret! No hi ha dret a prendre el pèl al poble!

Però penseu que el poble pot prendre-us el poder que tan malament empreu.

Correu de l'Estranger

L'EXPOSICIÓ COLONIAL FRANCESA

A estat inaugurada oficialment, a Vincennes, l'Exposició colonial francesa. L'aspecte material de l'exposició és magnífic. L'Extrem Orient, l'Àfrica francesa, les colònies distants

d'Amèrica, Madagascar... Tots els misteris d'aquestes terres exòtiques, els seus habitants, els seus costums, els seus paisatges, la seva fauna, la seva flora, tot això plegat, diem, és mostrat al visitant curiós, en un espai de pocs quilòmetres.

L'art semític, limitat per severes prescripcions religioses que prohibeixen de representar la figura humana, mostra, això no obstant, monuments esplèndids. bibelots deliciosos. Els negres donen proves, sovint, d'un gran sentit artístic: el jazz, en el fons, i les músiques noves, deriven dels ritmes de les seves danses. I, després, els productes alimentosos, agrícoles i manufacturats. Les possibilitats d'un món divers i distant, a penes conegut, d'illimitats recursos.

L'imperi colonial francès no és lluny, avui dia, d'ésser el primer del món. Compta amb més de 60 milions d'habitants. Però aquesta grandesa material s'estén, també, al seu aspecte moral? No, de cap manera.

Llevat de rares i notables excepcions, l'imperi colonial francès, obra eminentment imperialista de la tercera república, no ha arribat al grau de civilització que algunes de les colònies britàniques, per exemple, han assolit sota el domini de la seva metròpolis, tot i que, damunt l'empresa colonitzadora de la Gran Bretanya, pesin, des d'un punt de vista humanitari, censures terribles.

La majoria de les colònies franceses han restat, en gran part, en un primitivisme semi-bàrbar, que, en algunes d'elles, voreja l'esclavatge. La República francesa, de gloriosa tradició en molts aspectes, ha reprès, en aquest punt, com en d'altres encara, les velles tradicions monàrquiques: ha degenerat en una república burgesa i imperialista. Cal confiar, però, que aviat el socialisme francès tornarà a la República a la seva missió més pura.

També en el cor de quasi totes les colònies europees — franceses, angleses, italianes — es van infiltrant les idees noves. La fermentació d'aquestes noves idees posa en perill els mateixos fonaments d'aquest imperialisme colonial. Vulgui's no vulgui's, hem arribat a una hora crítica per a la civilització occidental. Cal que els poderosos obrin les mans generosament, si hom vol evitar una catàstrofe que d'altra manera es produirà sense remei.

Hom anuncia a l'Exposició colonial de

Vincennes grans festes típiques, magnífics espectacles exòtics. Són aquestes festes el màxim atractiu del programa, la part de més interès. Quan a les il·luminacions fantasmagòriques, als jocs meravellosos d'aigua i de llum, veritables monuments líquids cada cop més complexos i harmoniosos, a nosaltres, barcelonins, ens diuen ben poca cosa: en tenim a Montjuïc un conjunt insuperat i insuperable.

Espurnes de la setmana

La República va endavant...

S'aferma cada dia més.

El que cal és que el país compregui que no es pot matar tot el que és gras i que la Revolució no és cosa d'un parell d'hores.

Tota aquesta gent que demana afusellaments al cent per cent ha de recordar que Lenin va trigar quatre mesos a admetre el fet d'Ekaterinburg.

A més a més, els fets sagnants d'una Revolució es produeixen sempre que la Revolució neix d'una revolta; però quan és filla d'un acte tan legal i tan purament democràtic com el de les eleccions del 12 d'abril, és difícil d'emprendre una ofensiva contra la minoria monàrquica.

Que cal estar advertit? Evidentment. Que no és possible mantenir en determinats llocs els brètols que fins ara els ostentaven? Evidentment, també. Però cal anar poc a poc. Cal tenir paciència. Cal ésser comprensiu i adonar-se que el dia només té vint-i-quatre hores i que són cinquanta anys d'injustícies els que cal borrar...

Ara bé; els monàrquics, inconscientment, es cerquen ells mateixos el foc. Ah!, això ja és una altra cosa. Llavors, com a Madrid s'hauran adonat fins els rucs que el poble no vol gresca i que una cosa de tanta transcendència com és una Revolució no es pot perdre perquè sí, llavors cal sortir al carrer i defensar amb la pròpia vida el que representa avui la llibertat i la civilització.

Estar atent, amatent, és el deure de tot demòcrata i de tot republicà.

Ja és ben cert que són molts, però, els que no comprenen que s'ha operat una revolució al país. Són molts els que creuen que això és un mer canvi de govern. No han comprès que amb el pas de la monarquia a la República s'han acabat els "señoritos madrileños", les "chuliferías" de la gent canalla i l'imperi de l'aristocràcia.

—Sobretot, que quedem bé, que és per enviar-lo al senyor Alcalá Zamora

Cal pensar que l'aristocràcia ha tingut el país sotmès a un règim feudal. Que hem entrat de ple en un règim de democràcia liberal.

Clar que els comunistes, la gran força del futur, no han de trobar bé aquesta fórmula de govern. El món no s'acaba en la República, evidentment. El món marxa sempre cap a altres formes d'alliberament i de civilització superior a les del dia d'avui; però totes les evolucions i totes les revolucions són filles de les generacions que tenen un paper en cada tros d'història. La generació present ja ha fet la seva revolució. Ha convertit les Hurdes, que eren tot Espanya, en un país de primera mà.

Que les forces de demà compreguin el que ha fet aquesta revolució i operin el traspass amb la mateixa serenitat i grandesa de la Revolució espanyola.

Es inútil. Volen fer trencar les relacions entre Catalunya i Espanya; però s'equivoquen. Catalunya i Espanya estan ben enteses. Molt ben enteses. Els albinistes d'ací i d'allà no tenen res a fer en aquest moment. La República les ha unides. La federació les agermanarà.

Pena de mort al qui amb l'excusa del patriotisme vulgui crear ara un partit dels dits "espanyolistes" i que no són més que l'amagatall de totes les impudícies i de tots els desvergonyiments. Ja sabem el que és parlar en nom de la Pàtria i d'Espanya. Recordem als lladres i als vanitosos de la U. P. que amb l'excusa de defensar la unitat, la integritat, etc., arruïnaren no tan sols Catalunya, sinó Espanya.

Després, de quatre segles, la Generalitat de Catalunya demà tornarà a tenir diputats.

Ja era hora! I pensar que En Cambó deia que el Govern Aznar resoldria el problema de Catalunya!

No se'ns pot pas acusar d'amistats amb la Guàrdia Civil; però cal dir que les Corporacions, les Institucions, les Entitats no es fan odioses pels seus elements de rengle, sinó pels seus caps. Impopulars i irrespectables eren l'Ajuntament de la Dictadura, la Diputació de la Dictadura, el Govern Civil de la Dictadura. Populars i respectables són l'Ajuntament, la Generalitat, el Govern Civil d'ara. La qual cosa vol dir que el guàrdia civil no és dolent com a unitat. El que el feia dolent era el règim que l'obligava a defensar i els caps que els dirigien.

Coneixent tots com opera el ministre de la Guerra, senyor Azaña, és de comprendre que tot s'anirà refent, que tot s'anirà canviant. Cal tenir una mica de paciència.

Aquesta nit arriba Marcellí Domingo a Barcelona. La ciutat deu ésser-hi present.

La política vil de la Lliga

Vidal i Guardiola, un dels homes més significats de la Lliga, donà, el passat dia dotze, una conferència a l'Ateneu de Madrid.

I digué, entre altres coses:

"¿Cuàl es la voluntad de Cataluña? Todos los catalanes aceptan la presidencia de Macià, que ha luchado y sufrido por nuestra liberación".

##

Just feia un any — el dotze d'abril de 1930 — el senyor Macià es veia obligat a respondre a les insídies de "La Veu de Catalunya" — o sigui "La Voz de su Amo" —, amb una carta a la qual pertany el següent fragment:

"Deixeu-vos, doncs, de demanar pietat per a un home al qual vosaltres comenceu per ofendre d'una manera poc elegant, i demaneu justícia per a Catalunya. No us preocupeu dels meus anys. Preocupeu-vos de la vellesa políticament prematura dels vostres joves prohoms".

SOLSONA

El dia 7 de maig i organitzat pel comitè local de propaganda republicana, en el local del Cine Setells, es donà un gran míting, en el qual els oradors demostraren els avantatges que té la nova República en comparació a la finida dinastia monàrquica dels Borbón.

També demostraren en poques paraules com vivien enganyats els, que encara creien que els republicans eren uns assassins, uns embriacs i tot el que fins ara els predicaven els enemics interessats de la República.

El local estava ple de ciutadans i forasters, els quals tingueren ocasió d'aplaudir calorosament a cada instant els oradors.

De la grandiositat d'aquest acte n'és una prova el que tots desitgem que es repeteixin ben sovint.

Propaguem i defensem la República, si volem que el país prosperi i que els ciutadans d'ací ens poguem presentar a tot arreu com a homes civilitzats; que fins ara ens tenien per tot, menys per homes dignes!

F. ROSELLÓ

MONTBRIÓ DE TARRAGONA

Ara que es parla de persones indesitjables, tenim motius sobers per a saber que alguns elements d'aquest poble, residents precisament a Barcelona, ho són bastant.

Un d'ells, En Sebastià Salvadó, home ric, braç dret d'un ex-director general de Comerç i diputat per Tarragona, perseguit durant la guerra gran, durant la qual es feien negocis-robatoris fabulosos.

Un altre personatge interessantíssim és En Rafael Baldrich, cunyat del general Martínez Anido, que ha adoptat totes les posicions i representat tots els càrrecs: prohoms de la Lliga, lloc-tinent d'En Veciana, conservador, upetista i—oh, sarcasme!—que figura a les llistes d'Acció Catalana avui dia.

Catalunya no pot ésser desagradida...

De primer va ésser la nostra germana "L'Esquella de la Torratxa" que protestà de la injustícia que habildosament es volia cometre contra el primer ministre d'Instrucció Pública de la República Espanyola, Marcellí Domingo, "el gran català" que ha restablert a Catalunya el dret d'usar la seva llengua en l'ensenyament català; després va ésser "La Rambla de Catalunya"; més tard Ventura Gassol va sortir amb unes declaracions i una carta en favor de la gran obra realitzada per Marcellí Domingo; i després ha estat Rovira i Virgili, des de "La Nau", que, rectificant errors passats, ha fet honor a la figura il·lustre del català magnífic que amb una espontaneïtat corpredora, als pocs dies d'ésser al Ministeri, va trametre a Catalunya el decret del bilingüisme, restituint a l'ànima catalana la seva veritable via d'expressió... Comença a refer-se la gent de Barcelona davant de la injustícia que es volia cometre contra Marcellí Domingo, el gran revolucionari, l'il·lustre polític, l'admirable home d'inquietuds socials, que, amb una dignitat i una austeritat sols comparables a les de Francesc Macià, es designà una recta en el camí de la seva història política i la realitza amb eficàcia i honor.

LA CAMPANA DE GRACIA afirma avui que tot el qui no compregui la gran porta oberta a la llengua catalana pel decret del bilingüisme, no sap el que és el valor espiritual de Catalunya; i afirma també que tot aquell qui nega mèrits, a l'obra realitzada per Marcellí Domingo és un perfecte cretí, sota el qual cal veure l'envejós, l'hipòcrita, el jesuïta i l'ignorant. Diem això, perquè sabem que s'ha volgut posar traveta a l'homenatge que Catalunya deu a Marcellí Domingo per haver restituit a la nostra terra el mitjà oficial d'ensenyar en català.

Marcellí Domingo mereix bé de Catalunya. No ha fet com els ministres de la "Lliga Regionalista", de Catalunya, que, per una discreció malentesa, quan entraven als ministeris dels quals formaven part, servien tots els interessos, menys els de Catalunya. Marcellí Domingo, amb la cara aixecada i amb la mà lleial, ha fet que el primer Govern de la República votés per unanimitat el decret del bilingüisme, en un Govern en el qual homes com Alexandre Lerroux, de filiació ben llunyana a cap cosa catalana, ha assentit lleialment i per la qual cosa cal honorar-lo degudament.

L'obra catalaníssima de Marcellí Domingo és tan plena de futures glòries, que el seu nom passarà a la història al costat dels grans homes que han forjat aquesta força espiritual que és Catalunya.

Per això no podem estar-nos de dir que el govern del poble està en les mateixes mans que aplaudien la llei de fugues, i més tard els afusellaments de Jaca.

Nosaltres hauríem volgut que Montbrió hagués estat inclòs en la llista de pobles que protestaren l'Ajuntament i devien fer noves eleccions. Però es veu que els cacics tenen bo al Govern Civil i, amb els homes actuals (els mateixos d'abans), no hi ha possibilitat de justícia ni reparació dels greuges causants per aquesta gent. S'ha donat compte el senyor Governador Civil, que la revocació d'ordre de convocatòria de nou Ajuntament podrà portar qualsevol dia un seriós conflicte?

J. S.—No hem entès el que voleu dir. ¿Voleu tornar-ho a escriure?

H. R.—Vós creieu que això de fer himnes és bufar i fer ampolles; i, francament, no és pas veritat.

R. C.—Acceptat, però us recomanem els feu més curts.

F. R.—La vostra carta, anirà. La segona, no.

J. P. F.—Era algun temps que ens interessaven els jeroglífics. Avui, no.

J. V.—Anirà, treient-ne quatre ratlles massa feridores.

P. H. O.—El vostre original també ha estat acceptat.

J. S. G.—No us hi encaparrueu, que ja n'enviaran un altre, ja!

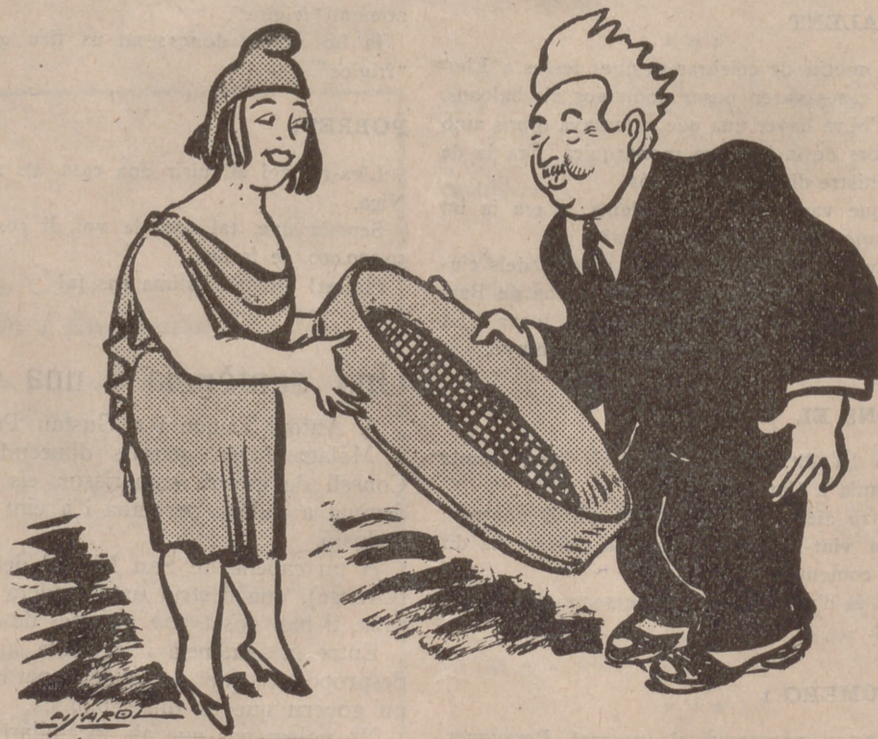
V. R.—Aquest no us ha sortit tan bé.

J. B. S.—Excessivament llarg. Reduiu-lo a la meitat, i el publicarem.

B. V.—No, vós no sou un valent. La vostra carta és d'un valent... poca-solta.

G. A.—No ens interessa el vostre oferiment, si no ens doneu el veritable nom i el domicili.

Impremta "La Campana", Om, 8, Barcelona

El sedàs de la República

—Té, noi; aquí tens aquest sedàs. Et servirà per triar el gra republicà i llençar la brossa monàrquica.